

طبقه کارگر و نظرها و گرایش های طبقاتی دیگر

یکشنبه سوم شهریور ۱۳۸۷

جمعی از فعالین کارگری

چرا کارگران باید نظرها و گرایش های طبقاتی مختلف را بشناسند و از هم تشخیص دهند؟ پیش از هر چیز باید بگوییم که این نظرها و گرایش ها در همه ی جامعه نفوذ می کنند و در هم تداخل دارند. یعنی در عرصه اندیشه و تفکر ایدئولوژیک و سیاسی، مرزها و دیوارهای محکم و غیر قابل نفوذ بین طبقات مختلف اجتماعی کشیده نشده است. طبقه کارگر در معرض ایدئولوژی ها و سیاست هایی قرار دارد که منافع و اهداف سایر طبقات را منعکس می کنند. چه بسا در مقاطع و مراحل، بخش های بزرگی از کارگران آن ایدئولوژی ها و

سیاست ها را متعلق به خود بدانند و از آن پیروی کنند. این به ویژه در مورد جهان بینی و سیاست های طبقات حاکم مطرح است که برای دوره های طولانی، ایده های مسلط بر جامعه اند. مثلا در جامعه ای نظیر ایران، عقاید و باورهای سنتی و مذهبی طی قرن ها توسط نهادهای مذهبی و حکومت ها ترویج شده است. رسانه های مدرن نیز ابزاری در دست طبقات حاکم برای جا انداختن و طبیعی و عمومی جلوه دادن این عقاید است. بنابراین طبقه کارگر باید مرتبا به دنبال این باشد که کدام دیدگاه، سیاست، شعار بیانگر حقیقت علمی، و بازتاب منافع انقلابی طبقه هست و کدام نیست.

کارگرانی که به دنبال آگاهی سیاسی و طبقاتی می گردند و به همین خاطر، توجه بیشتری به اطلاعیه ها و مصاحبه ها و مقالات سیاسی دارند مرتبا توسط عقاید سیاسی و ایدئولوژیک مختلف بمباران می شوند. بخشی از اینها به طبقات حاکمه و نمایندگان سیاسی آشکار و پنهان آنها مربوط است، و بخشی دیگر به نمایندگان طبقاتی که در حاکمیت قرار ندارند و به درجه و شکلی از ستم های موجود و سیستم حاکم رنج می برند. اولین نکته ای که نباید از آن غافل شد، اهمیت این برخورد آراء و عقاید در افزایش آگاهی طبقه ماست. خصوصا افشاگری از جوانب گوناگون سیاسی، ایدئولوژیک، اقتصادی دستگاه حاکم (و دولت های رنگارنگی که نظام جهانی سرمایه داری را تشکیل می دهند) اهمیت ویژه دارد. این افشاگری می تواند از سوی نیروهای طبقات مختلف انجام بگیرد. مثلا در شرایط امروز دنیا، کم نیستند روشنفکرانی که افق دیدشان بورژوازی است؛ به سوسیالیسم و کمونیسم اعتقادی ندارند یا تفسیری که از آن ارائه می کنند فرقی با همین جوامع سرمایه داری پیشرفته با کمی حك و اصلاح ندارد. اما همین ها مقالات افشاگرانه ای در مورد سیستم و سیاست دولت ها می نویسند که جوانبی از واقعیت را خیلی زنده و موثر در مقابل ما قرار می دهد و آگاهی سیاسی ما را عمیقتر می کند. در همین جنبش ضد رژیم خودمان، با چنین مقالات ارزشمندی از سوی افراد گوناگون با گرایش ها و طرز تفکرهای متضاد روبرو می شویم. مهم است که در دل همه این مقالات و ابراز نظرها به جستجوی حقایق باشیم؛ حقایقی که سلاح ما را در تجزیه و تحلیل علمی از نظام حاکم و روشنتر کردن راه دگرگونی واقعی این نظام تیزتر می کند.

طبقه کارگر باید نگاهی نقادانه و علمی نسبت به همه چیز، منجمله نظرات و آرای که از درون صفوف خودش ارائه می شود داشته باشد. آیا طبقه کارگر با "عایق بندی" ذهن خود در برابر سایر نظرها و گرایش ها، اصولاً می تواند به دنیا نقادانه و علمی نگاه کند؟ آیا جزم گرایی و فرقه گرایی در رفتار با سایر نظرها و گرایش ها، طبقه کارگر را از دیدن محدودیت ها و نارسایی ها و اشتباهات و انحرافات که ناگزیر گریبانگیر خودش هم خواهد شد عاجز خواهد کرد؟ کم نیستند کسانی که خود را نماینده طبقه کارگر و مسلح به جهانبینی علمی ماتریالیستی دیالکتیکی می دانند اما دل به مطالعه و بررسی آثار "غیر خودی" نمی دهند. یا حداکثر فقط زمانی به نظرات بقیه توجه می کنند که در آنها به نظرات شخص خود یا گروه و حزبشان برخورد منفی یا مثبتی شده باشد. در هر دو حالت نیز، معمولاً رفتارشان همه جانبه نیست و از یافتن حقایق گوناگون و گاه نهفته در این ابراز نظرات دور می افتند. به محض دیدن انتقاد و ایراد گیری از خودشان، روی همه چیز خط منفی می کشند و چشم دیدن نکات مثبتی و حقایقی هم که می تواند در پشت این انتقادات باشد را ندارند.

ما در این وبلاگ، در بخش مقالات انتخابی که برایمان فرستاده می شود و نیز در انتخاب اخبار، تلاش می کنیم کارگران مبارز و فعالان جنبش کارگری را با جوانب افشاگرانه مختلف از نظام ستم و استثمار سرمایه داری در ایران و دنیا، با حقایق پنهان و آشکاری که در مقالات نیروهای مختلف طبقاتی تنیده شده است، و با نحوه نگرش و تحلیل های طبقاتی گوناگون آشنا کنیم. زمانی که درون گروه بندی های سیاسی (به ویژه آنان که خود را منتسب به طبقه کارگر می دانند) جدل ها و جدایی ها رخ می دهد، و صحنه برای مدتی از مشاجره بر سر این گونه موضوعات پر می شود، ما تلاش می کنیم بدون دامن زدن به جنجال ها و حاشیه ها و کنار گذاشتن مسائل فرعی یا مصنوعی، آثاری را منعکس کنیم که به روشن شدن جوانب و دلایل مهم و اصلی این مشاجرات کمک کند. به هر حال، انتخاب های ما به ناگزیر بر پایه نگرش، گرایش و اولویت های خودمان صورت می گیرد و "بیطرفانه" نیست. ما علیرغم حفظ نگاه انتقادی خود، صحیح نمی دانیم که در مورد تك تك این جدل ها به اظهار نظر مستقیم بپردازیم. هر چند اگر مواردی پیش بیاید که به گرهی جدی برای جنبش کارگری و جنبش سیاسی عمومی تبدیل شود، مسلماً به ابراز نظر مشخص خواهیم پرداخت.

جمعی از فعالین کارگری

مرداد ماه ۸۷